

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง คำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ในภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และรายงานผลการวิจัยเป็นแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis Research)

1. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นรวบรวมและเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับ พ.ศ.2554 และสารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 40 เล่ม

รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหอสมุดสถาบันการศึกษาและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ.2554 และสารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 40 เล่ม

1.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ คำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และสารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 40 เล่ม

1.3.1 งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางภาษาไทย ใช้แหล่งข้อมูลคือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ซึ่งเป็นหนังสืออ้างอิงทางภาษาไทย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์และกำหนดขอบเขตศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

(1) ที่มาของคำ

ที่มาของคำใช้เกณฑ์จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เช่น
ช.=เชมร, ป.=ปาติ (บาลี), ส=สันสกฤต เป็นต้น

(2) ความหมายของคำ

ความหมายของคำใช้เกณฑ์จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554

(3) หมวดคำศัพท์

ใช้เกณฑ์การจัดหมวดของคำศัพท์เกี่ยวกับข้างที่พบในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ตามเกณฑ์ทางวัฒนธรรมจาก พระยาอนูมานราชชน (2515), บุญเกิด รัตนแสง (2541), ประจักษ์ ประกายพิทยากร (2527) ได้แก่

วัฒนธรรมทางวัตถุ คือวัฒนธรรมที่สังคมต้องการ, จำเป็นต้องมี , สามารถจับต้องได้ ได้แก่ (1) ปัจจัยสี่ คือ อาหาร,ที่อยู่อาศัย,เครื่องนุ่งห่ม,ยารักษาโรค (2) เครื่องมือเครื่องใช้ (3) ยานพาหนะ (4) ยุทโธปกรณ์ (5) อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (6) คำเบ็ดเตล็ด ที่เป็นสิ่งจับต้องได้

วัฒนธรรมทางจิตใจ คือ สิ่งที่ทำให้ปัญญาและจิตใจมีความเจริญงอกงาม เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ได้แก่ (1) การศึกษา (2) ศาสนา (3) ศิลปะและวรรณคดี (4) กฎหมายและระเบียบประเพณี (5) ประเพณี พิธีกรรม (6) ชื่อและความหมาย (7) กริยาท่าทาง (8) ชื่อตำแหน่ง (9) ประเภท สายพันธุ์(ของข้าง) (10) คำเบ็ดเตล็ด ที่เป็นสิ่งจับต้องไม่ได้

1.3.2 ผู้วิจัยประมวลแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม กำหนดขอบเขตการศึกษาวิเคราะห์ ได้ดังนี้

(1) คำศัพท์ที่มีความหมายว่าข้าง (คำไวพจน์)

(2) คำศัพท์เครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับข้าง

(3) คำศัพท์เกี่ยวกับอาหารของข้าง

(4) คำศัพท์เรียกอวัยวะของข้าง

(5) คำศัพท์ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าง

(6) คำศัพท์เกี่ยวกับประเพณี พิธีกรรมของข้าง

(7) คำศัพท์เกี่ยวกับกริยา อาการของข้าง

(8) คำศัพท์เกี่ยวกับประเภท สายพันธุ์ของข้าง

(9) คำศัพท์เบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับข้าง

1.3.3 ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ทางภาษาและวัฒนธรรมไทย จากคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับข้าง

1.3.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

ผู้วิจัยประมวลแนวคิด ทฤษฎีในการใช้ภาษาไทย การวิเคราะห์การใช้ภาษาในสังคมไทย จากวิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2526) ชนกพร อังศุวิริยะ (2559)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยประมวลแนวคิดและทฤษฎีจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ.2554, พระยาอนูมานราชชน (2515), บุญเกิด รัตนแสง (2541), ประจักษ์ ประกายพิทยากร (2527), ได้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

คำศัพท์	ความหมาย	หมวดคำศัพท์	ลักษณะของคำที่ใช้เฉพาะแห่ง	ประเภทวัฒนธรรม		หมายเหตุ
				วัฒนธรรมทางวัตถุ	วัฒนธรรมทางจิตใจ	

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม คำศัพท์เกี่ยวกับ "ช่าง" ที่พบในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 และสารานุกรมไทยฯ นำข้อมูลที่ได้ วิเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ.2554, พระยาอนูมานราชชน (2515), บุญเกิด รัตนแสง (2541), ประจักษ์ ประกายพิทยากร (2527) และแนวคิด ทฤษฎีในการใช้ภาษาไทย การวิเคราะห์การใช้ภาษาในสังคมไทย จาก วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์ (2526), ชนกพร อังศุวิริยะ (2559)

4. ขั้นตอนและนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ผลการวิจัย นำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

5. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในงานวิจัย 1 ปี สถานที่ทำการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ระยะเวลาที่รวบรวมข้อมูล คือระหว่าง เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2563-กันยายน พ.ศ. 2564